

SÈRIE 2

FEU L'EXERCICI 1 i ESCOLLIU UNA DE LES DUES OPCIONS: A o B de l'EXERCICI 2

EXERCICI 1. (3 punts en total)

HEU DE RESPONDRE, BREUMENT, **NOMÉS A 2 DE LES PREGUNTES SEGÜENTS**
(Cada pregunta valdrà 1'5 punts)

1.1.

(1'5 punts)

És la distància en la qual els objectes enfocats per una càmera es veuen nítids. És la zona de la imatge compresa entre un objecte o personatge proper i un de més distant, perfectament enfocats per la càmera. El concepte de distància focal és correcte per definir el terme demanat.

1.2.

(1'5 punts)

L'aire és l'espai buit que es deixa al voltant dels objectes/personatges que surten en l'enquadrament d'un pla. Té una funció narrativa o estètica. Per exemple, quan un personatge mira cap a l'esquerra és habitual que l'aire estigui en aquesta mateixa direcció, significat allò que s'observa, encara que els espectadors no ho veiem.

1.3.

(1'5 punts)

Una panoràmica és un moviment de la càmera sobre el seu propi eix, sense desplaçar-se del seu emplaçament (trípode o altres). Des d'una perspectiva mecànica, parlem de panoràmiques verticals i/o horitzontals. Però també podem emprar les panoràmiques amb finalitat descriptiva, expressiva o dramàtica, d'acord amb el guió i/o la història que s'estigui explicant.

EXERCICI 2 (7 punts en total)

OPCIÓ A

2.1.

(3 punts)

Atès que aquesta és una pregunta oberta, la de sota seria una resposta tipus (no única).

En la imatge de Weiss s'observa un home, d'esquena a la càmera, que corre cap al final d'un carrer on s'hi aprecia una font important de llum molt destacable i brillant però impossible de definir. És de nit i per això **els cromatismes dominants** són l'escala de grisos i el negre, que permeten observar detalls de l'escenari a través de les **textures** llises de les llambordes del terra, per exemple, o les rugoses de les fulles dels arbres. Aquesta combinació de cromatisme i il·luminació dona força i presència a l'ombra del protagonista, que és molt imponent, i està absolutament centrada en la imatge.

Es tracta d'un **Pla General**, ja que ens mostra el context i permet identificar el personatge. Aquest està situat al centre de la composició i ressalta dins d'aquest enquadrament ja que fins i tot hi veiem la seva ombra, com dèiem. Però a més, podem observar l'escena que viu el protagonista de la imatge, per què s'enquadren tots els elements del paisatge necessaris per a donar-li context. Malgrat que no sabem perquè corre, el personatge és clarament el protagonista principal. Es presenta a una distància

social pública i té una intenció descriptiva, tal com anuncia el títol de la fotografia de Weiss.

L'angulació és normal o frontal malgrat que el protagonista està lluny, d'esquena i recolzat en una sola cama. *(Aquí es valorarà positivament si l'alumne explica el significat del pla)*

S'observa clarament el paisatge urbà, malgrat que és una fotografia nocturna, d'un carrer ample amb llambordes a terra i arbres laterals col·locats sobre una mena de voreres estretes. Les llambordes, pròpies de les ciutats (i molt especialment de París), són la prova de que el protagonista no està dins d'un bosc. Pot ser dins d'un jardí urbà. La composició de la imatge segueix perfectament **una composició** en perspectiva que ve definida per la font de llum cap a la que corre el protagonista. *(Aquí es valorarà positivament si els alumnes expliquen el tema de la perspectiva, a més de conceptes com ara punt de fuga o simetria)*

2.2.

(2 punts)

Atès que aquesta és una pregunta oberta, a sota hi ha característiques que definirien una resposta correcta tipus (no única).

- És una fotografia de paisatge. També s'accepta que pertany al gènere o subgènere de paisatge amb figura o de paisatge urbà.
- Aquests tipus de gènere s'ocupa d'espais naturals o paisatges urbans (ciutats, arquitectures, etc) i busca ressaltar l'entorn i donar context. Sovint inclou persones, tot i que no cal que en siguin les protagonistes.
- Les composicions acostumen a jugar amb simetries i busquen també l'abstracció: la desfiguració de l'element arquitectònic per acostar-se a l'art. En aquest sentit, hi ha autors que juguen molt amb les ombres i els reflexos o les distorsions.
- La il·luminació hi té un pes molt important, tant artificial com natural. En aquest sentit, la llum natural s'estudia per aconseguir treure'n el màxim rendiment i fotografiar elements urbans diferents.
- L'angulació acostuma a ser molt cuidada. A vegades es treballa amb gran angular o teleobjectius i sovint també es fan plans aeris, buscant perspectives creatives.
- A vegades busca transmetre nostàlgia.
- És un gènere fotogràfic que té com a antecedent la pintura. *(Aquí es valorarà positivament si es parla de cromatismes i/o es posen exemples o tipologies).*

2.3.

(2 punts)

Atès que aquesta és una pregunta oberta, a sota hi ha característiques que definirien una resposta correcta tipus (no única).

- L'objectiu de la fotografia publicitària és atraure l'atenció dels targets per fer memorable/recordable l'anunci i per tant, es busquen recursos diversos que hi contribueixin, com per exemple, emprar elements sorprenents, fotografiar personatges de moda, usar enfocaments (o desenfocaments) o il·luminacions distintes per a ensenyar un mateix producte. Cal tenir present que la il·luminació ajuda, composita, atrau o distorsiona la composició de la imatge i que els cromatismes i el blanc i negre s'usen per ajudar a crear sensacions especials en aquest gènere fotogràfic.
- La fotografia publicitària no busca ensenyar la veritat del producte, objecte o marca sinó fer-lo desitjable (comprable o vendible) i per tant, la creativitat n'és un element clau i que contribuirà decisivament a fer-lo memorable. Aquests tipus de fotografia juga sempre a dues bandes: mostrar un producte versemblant i crear una sensació d'irrealitat.
- Es tracta d'un gènere fotogràfic per se i pot contenir subgèneres com ara: els bodegons, la fotografia publicitària de moda, la de complements, la fotografia publicitària industrial, la de vehicles o el retrat. Sovint aquesta tipologia de fotografia ha emprat la "cossificació" de la dona com a reclam publicitari.
- Les imatges publicitàries responen a uns objectius empresarials i/o corporatius i s'adscriuen dins d'una estratègia de campanya.
- La imatge publicitària està pensada, produïda i post produïda per atrapar mirades i ser recordada i per això juga amb efectes, cromatismes i figures retòriques per despertar sancions i sentiments. Tot sovint es pot considerar art.

OPCIÓ B

2.1.

(3 punts)

En aquest cas es valora que cada pla estigui correctament dibuixat i identificat amb el nom i l'acrònim correcte. Totes dues coses. També que la qualitat gràfica permeti la coherència narrativa, és a dir que els 9 plans expliquin una història.

2.2.

(2 punts)

Atès que aquesta és una pregunta oberta, la de sota seria una resposta tipus (no única).

La ciència-ficció és un gènere cinematogràfic que s'inscriu dins del macro gènere del fantàstic. Es tracta d'una transposició al setè art de l'homònim gènere literari, configurat al voltant de les novel·les de grans autors com Herbert George Wells, Isaac Asimov, Ray

Bradbury, Arthur C. Clarke o Jules Verne. Aquest últim regala a Georges Méliès l'argument pel seu *Le Voyage dans la Lune* (1902), considerada la primera incursió cinematogràfica en aquest gènere que troba la seva època més prolífica a l'Amèrica del Nord dels anys 50: nombroses produccions, principalment de baix cost, reproduïen metafòricament les tensions socials provocades per la Guerra Freda.

La ciència-ficció es caracteritza per arguments que s'escapen a les lleis de la naturalesa, fins i tot basant-se en hipòtesis científiques de to alarmista respecte, per exemple, al destí de la humanitat. L'acció es desenvolupa normalment en el present o en el futur i transcorre tant a la Terra com a l'espai exterior. En la ciència-ficció conflueixen elements estilístics expressionistes i temes filosòfics i místics. Per exemple, *Metròpolis* (Fritz Lang, 1926) és una síntesi d'elements expressionistes i avantguardistes. *A 2001: A Space Odyssey* (Stanley Kubrick, 1968) es conjuguen elements filosòfics amb altres de psicodèlics. *Star Wars* (George Lucas, 1977) combina elements mitològics de diferents cultures amb elements d'acció propis dels còmics. L'autor estatunidenc Ridley Scott introdueix en el gènere elements terrorífics amb *Àlien* (1979) i atmosferes de cinema negre amb *Blade Runner* (1982) que aquest 2022 celebra 40 anys de la seva estrena.

2.3.

(2 punts)

El gènere cinematogràfic es pot definir com una manera de classificar i/o agrupar les pel·lícules segons les seves característiques comunes, formals o de contingut. Els gèneres són, per tant, categoritzacions de trets similars que permeten agrupar pel·lícules amb elements comuns identificables. Cada pel·lícula pot adscriure's a un gènere dominant en funció dels seus elements narratius, d'argument o temàtica.

Llistat de gènere segons les pautes publicades: Fantàstic, terror, ciència ficció, cinema negre, cinema bèl·lic, comèdia, melodrama, western, musical, documental, animació, històric, acció/aventura.

En les pautes hi trobareu un mínim de 3 exemples de pel·lícula per cada un d'aquests gèneres.

SÈRIE 5

Exercici 1

1.1

(1 punt)

El salt d'eix, en anglès *crossing the line*, és un error que consisteix en la inversió sobtada i injustificada de l'angle de visionat que té l'espectador de la pel·lícula. Per exemple, si en un diàleg apareixen seguits dos plans dels personatges que parlen entre ells mirant en la mateixa direcció.

1.2.

(1 punt)

La temperatura de color és un concepte que fa referència a la calidesa i fredor de la llum emesa per una font. Aquesta temperatura de color es mesura en graus Kelvin i varia des del vermell (llum càlida) fins al blau (llum freda).

1.3.

(1 punt)

Un pla seqüència en el llenguatge audiovisual és una tècnica que planifica el rodatge d'una presa sense cap tall durant un període de temps considerable. S'utilitzen diferents plans i moviments de càmera per al seguiment dels personatges i de l'acció. És un procediment molt costós, ja que és indispensable coordinar correctament molts elements: els actors, l'escenari, la càmera i la il·luminació. Si algun d'aquests elements falla s'ha de tornar a començar tota la gravació.

Opció A

2.1.

(3 punts)

Els conceptes mínims que han d'estar presents a la redacció són:

Estructura dels elements que componen la imatge: ens trobem davant d'una imatge amb pla general i angulació contrapicada d'una persona amb la cara completament enfosquida i vestida de color negre. Degut a què és un pla amb angulació contrapicada destaquen, pel seu volum, les sabatilles del primer terme (magnificades per la posició de la càmera). L'angulació fa que es centri l'interès en la persona, poderosa. A més, no hi ha gaire més elements al voltant de la persona (uns fanals). El cel i el terra són tan neutres que passen desapercebuts.

Valoració cromàtica: malgrat que és una fotografia en color, la gamma cromàtica utilitzada és molt limitada. Destaca el negre de la vestimenta i el blanc de les sabatilles. El cel i el terra que envolten a la figura són en una gamma cromàtica de grisos i ocres que contribueixen a minvar el seu protagonisme. Com a únic punt de color, destaca el reflex del sol que es veu pel darrera del cap del protagonista. És l'únic punt de calidesa cromàtica que hi trobem.

Les textures: pel que fa a les textures, exceptuant la rugositat del terra i una mica en el cel ennuvolat, la resta de la imatge presenta textures llises.

2.2.

(2 punts)

Es tracta d'una imatge en pla general i angulació contrapicada. El pla general es fa servir per a visualitzar completament els models i enquadra tots els elements de l'escena. Es correspon amb una distància social pública i el seu valor expressiu és de presentació i context. La funció més habitual del pla general és la funció descriptiva, ja que mostra un escenari determinat, un paisatge o una multitud, donant més rellevància al context que a les figures o personatges.

L'angulació contrapicada (de sota cap a dalt) dóna la sensació de grandiositat i poder, i col·loca l'espectador en una posició d'inferioritat respecte a l'objecte o subjecte que s'enquadren.

Altres angulacions possibles poden ser: frontal, picat o zenital.

2.3.

(2 punts)

El fora de camp és tot allò que succeeix fora de l'enquadrament de la càmera, però que forma part de l'escena i es percep per la mirada dels personatges, perquè el mateix enquadrament ho suggereix o perquè l'espectador es pot imaginar allò que passa més enllà de les imatges que es veuen. Té una funció narrativa clara, ja que amaga conscientment algunes situacions que no es volen mostrar, i pot provocar ansietat o portar a engany, tot fent pressuposar al públic, coses diferents de les que veritablement passen dins de l'acció.

Opció B

2.1.

(3 punts)

Es tracta de dibuixar una sèrie de nou dibuixos. S'ha de valorar que l'alumne ha entès i sap aplicar els tipus de plans demanats, els quals han d'estar correctament realitzats i identificats, tant amb el nom complet com amb les abreviatures habituals (acrònim). Totes dues coses. Es valorarà la qualitat gràfica en la realització dels dibuixos sempre i quan ajudi a entendre la coherència narrativa de la història.

2.2.

(2 punts)

Blade Runner pertany al gènere cinematogràfic de la ciència-ficció.

Aquest gènere és caracteritzat per oferir una visió fantàstica de la realitat, present o futura, a partir de les possibilitats de la ciència i la tecnologia. En aquest sentit, al situar la trama en un futur desconegut, les possibilitats d'idear i imaginar són innumbrables. Ens podem trobar amb mons amb éssers vius procedents de l'espai exterior, amb mutacions genètiques de l'espècie humana, amb noves condicions de vida... Els decorats acostumen a ser futuristes, amb accessoris propis de l'alta tecnologia (naus espacials, robots...). Els temes habituals són la conquesta de l'espai, els extraterrestres, la por a una nova forma de societat, les catàstrofes atòmiques...

El gènere de la ciència ficció ha donat lloc a múltiples subgèneres. Alguns d'ells són: la ciència ficció fantàstica, la ciència ficció humorística, la ciència ficció policíaca o el *space western*.

2.3.

(2 punts)

La il·luminació frontal és la llum que incideix directament sobre l'objecte que centra el nostre interès. La font lluminosa es situa a l'alçada de l'objecte i prové d'on es troba la càmera. Aquesta il·luminació fa augmentar la quantitat de detalls de l'objecte que podem percebre, així com que els colors es reproduïxin amb més brillantor. L'objecte surt aplanat i la llum frontal anul·la les textures que puguin haver-hi.

La il·luminació a contrallum és la llum que incideix en l'objecte, col·locada des de darrere de l'objecte. En aquest cas, el contrallum converteix l'objecte en silueta i, entre d'altres, suprimeix els colors.